

**UCHWAŁA NR XX/56/08
RADY POWIATU WAŁBRZYSKIEGO
z dnia 11 września 2008**

w sprawie: przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2008-2015.

Na podstawie art. 12 pkt. 9c w związku z art. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.) i art. 9 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415) Rada Powiatu Wałbrzyskiego uchwala, co następuje:

§1

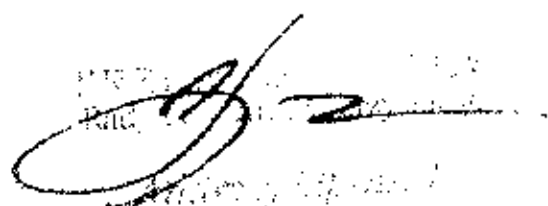
Przyjąć powiatowy program przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2008-2015, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu.

§3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

Miejski Urząd Gminy Wałbrzych
Rada Powiatu Wałbrzyskiego

UZASADNIENIE

Zgodnie z art.9 ust.1 pkt 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowanie i realizacja programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu przedkłada **POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU ORAZ AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU PRACY NA LATA 2008-2015**, który uzyskał pozytywną opinię Powiatowej Rady Zatrudnienia, a także Prezydenta Miasta Wałbrzycha, Burmistrza Boguszowa Gorc i Burmistrza Mieroszowa tj. gmin, w których występuje najwyższa liczba osób bezrobotnych.

Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU
ORAZ
AKTYWIZACJI LOKALNEGO RYNKU
PRACY NA LATA 2008 - 2015**

Wałbrzych 2008

Spis treści

I	Wstęp	4
II	Charakterystyka powiatu wałbrzyskiego	5
III	Rynek pracy w powiecie wałbrzyskim w latach 2003–2008	7
	1. Bezrobocie w powiecie wałbrzyskim na tle województwa dolnośląskiego	7
	2. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałbrzychu	7
	3. Struktura wiekowa bezrobotnych	8
	4. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy	8
	5. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia	9
	6. Niepełnosprawni bezrobotni i niepełnosprawni poszukujący pracy	10
	7. Liczba ofert pracy i podjęć pracy w powiecie wałbrzyskim w latach 2003–2008	11
IV	Opis celów, zadań i działań Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2008-2015	12
	Cel 1 Przeciwdziałanie bezrobociu i promowanie aktywnej polityki rynku pracy	12
	1.1 Podjęcie działań wspierających aktywność zawodową osób bezrobotnych	12
	Działanie A Obejmowanie osób bezrobotnych pośrednictwem pracy oraz Poradnictwem zawodowym (indywidualnym i grupowym)	13
	Działanie B Utworzenie Klubu Pracy	14
	Działanie C Promowanie ofert z sieci EURES	15
	Działanie D Doskonalenie przepływu informacji o usługach rynku pracy	16
	Działanie E Informowanie o sytuacji na lokalnym rynku pracy	17
	Działanie F Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy	18
	1.2 Wsparcie i aktywizacja osób bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy	18
	Działanie A Przyznawanie osobom niepełnosprawnym pomocy na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej, albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej	19
	Działanie B Udzielanie form wsparcia pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne	19
	Działanie C Udzielanie wsparcia osobom niepełnosprawnym poprzez wykorzystanie instrumentów rynku pracy, o których mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	20
	1.3 Dostosowanie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do zmian zachodzących na rynku pracy	21
	Działanie A Badanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy w celu stworzenia właściwej tematyki szkoleń	21
	Działanie B Opracowanie monitoringu lokalnego rynku pracy dotyczącego zawodów deficytowych i nadwyżkowych	22
	Działanie C Organizacja szkoleń zawodowych grupowych i indywidual-	

	nnych oraz wypłata stypendiów i dodatków szkoleniowych	23
Działanie D	Zachęcanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy do korzystania z instrumentów rynku pracy, które przyczyniają się do podwyższenia kwalifikacji i zdobywania nowych umiejętności	24
1.4	Tworzenie nowych miejsc pracy oraz rozwój i promocja przedsiębiorczości	24
Działanie A	Wspieranie pracodawców w przypadku zatrudnienia osób bezrobotnych, a także organizowanie staży i przygotowań zawodowych	25
Działanie B	Pomoc osobom bezrobotnym w samozatrudnieniu	26
Działanie C	Organizowanie giełd i targów pracy	27
1.5	Zapewnienie równości szans na rynku pracy poprzez wsparcie osób bezrobotnych znajdujących się w najbardziej niekorzystnej sytuacji na rynku pracy oraz podejmowanie działań dotyczących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu	28
Działanie A	Udzielanie wsparcia dla osób w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy poprzez wykorzystanie instrumentów rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy	29
Działanie B	Badanie przyczyn niepowodzeń na rynku pracy oraz pobudzenie motywacji do poszukiwania pracy	31
Działanie C	Współpraca z MOPS w kierunku ułatwienia wejścia na rynek pracy osobom zrzeszonym w Klubie Integracji Społecznej	31
Cel 2	Promocja partnerstwa lokalnego	32
2.1	Działanie promujące partnerstwo lokalne na rynku pracy	32
2.2	Promocja spółdzielni socjalnych	33
Cel 3	Pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz upowszechnianie informacji o Europejskim Funduszu Społecznym	34
3.1	Rola Powiatowego Urzędu Pracy w pozyskiwaniu środków z Europejskiego Funduszu Społecznego	35
Działanie A	Przygotowanie i realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego aktywizujących osoby bezrobotne	35
Działanie B	Przygotowanie i realizacja projektów współfinansowanych z EFS mających na celu upowszechnienie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w regionie	36
3.2	Promocja projektów współfinansowanych z EFS	37
Działanie A	Informacja i promocja projektów	37
V	Podsumowanie	38

I Wstęp

Ustawa o samorządzie powiatowym oraz ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy nakładają na powiat obowiązki wykonywania zadań z zakresu przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy.

Celem opracowanego programu jest dążenie do ograniczenia poziomu bezrobocia na obszarze Powiatu Wałbrzyskiego, a zwłaszcza stworzenie podstaw do efektywnej polityki społeczno-gospodarczej, a także dążenie do poprawy jakości kapitału ludzkiego i zwiększenia spójności społecznej poprzez podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz bezrobotnych, tworzenie warunków sprzyjających podnoszeniu zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych oraz rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia.

Cele programu szczególnie w zakresie aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i dążenia do zmniejszenia poziomu bezrobocia są zgodne z Programem Operacyjnych Kapitał Ludzki oraz Planem Działania na lata 2007-2008. Ponadto cele te odpowiadają dokumentom strategicznym województwa dolnośląskiego, tj. Dolnośląskiemu Regionalnemu Planowi Działań na Rzecz Zatrudnienia, Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do roku 2020. Dodatkowo cele są spójne ze strategiami lokalnymi, tj. Strategią Rozwoju Powiatu Wałbrzyskiego na lata 2005-2013 (szczególnie w zakresie zmniejszenia poziomu bezrobocia) oraz Strategią Zrównoważonego Rozwoju Miasta Wałbrzycha do 2013 roku (szczególnie w zakresie perspektyw rozwojowych oraz możliwości samorealizacji dla młodych ludzi, rozwoju sektora usług, istnienia systemu przekwalifikowywania i zdobywania nowych kwalifikacji i dążenia do wykształcenia społeczeństwa).

Poza tym cele programu zgodne są z Krajową Strategią Zatrudnienia 2007-2013 (która jest składową Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013). Zakładane w Krajowej Strategii Zatrudnienia parametry zostaną osiągnięte poprzez wzrost zatrudnienia, obniżenie rozmiarów bezrobocia, podniesienie jakości zatrudnienia. Dla osiągnięcia powyższych celów, niezbędne będzie promowanie produktywnego zatrudnienia takiego, które przyniesie dochód w gospodarce. Dużą rolę w tym względzie muszą odegrać samorzady terytorialne i gospodarcze.

Program wpisuje się także w główne kierunki działań wynikających z Europejskiej Strategii Zatrudnienia, która wyznacza trzy cele Unii Europejskiej w zakresie rozwoju rynku pracy i wzrostu zatrudnienia:

- osiągnięcie pełnego zatrudnienia,
- poprawa jakości i produktywności pracy,
- wzmocnienia spójności społecznej i integracji.

Powyższe cele mają zostać osiągnięte przez wszystkie państwa członkowskie poprzez realizację działań w obrębie czterech wyznaczonych filarów Europejskiej Strategii Zatrudnienia, które obejmują:

- poprawę zdolności do uzyskiwania i utrzymania zatrudnienia poprzez rozwój jakości zasobów ludzkich,
- rozwój przedsiębiorczości,
- poprawę zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw i pracowników,
- wzmocnienie polityki równości szans na rynku pracy.

Realizacja Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy uzależniona będzie od działań określonych ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy oraz od wszelkich inicjatyw mających na celu aktywizację osób znajdujących się w trudniej sytuacji na rynku pracy.

Podejmowane w ramach Programu działania determinowane będą także wielkością środków Funduszu Pracy przydzielonych według algorytmu na realizację aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu oraz od wielkości pozyskanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu środków krajowych oraz z Europejskiego Funduszu Społecznego. Limity środków Funduszu Pracy opiniowane przez Powiatową Radę Zatrudnienia na początku każdego roku, będą stanowiły konkretyzację Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Zawodowej Lokalnego Rynku Pracy.

II. Charakterystyka powiatu wałbrzyskiego

Powiat wałbrzyski leży w południowo - zachodniej części Polski na terenie Województwa Dolnośląskiego. Położony jest w Sudetach Środkowych w obrębie Pogórza Wałbrzyskiego, Gór Wałbrzyskich, Kamiennych i Sowich.

Obszar Powiatu to 514,18 km² w tym: 246,15 km² to użytki rolne, 199,30 km² to lasy i grunty leśne, 68,73 km² to pozostałe grunty i nieużytki. Bezpośrednio powiat wałbrzyski graniczy z Republiką Czech. W obrębie województwa dolnośląskiego, powiat wałbrzyski graniczy z powiatami kłodzkim, dzierzoniowskim, świdnickim, jaworskim i kamiennogórskim.

Klimat powiatu wałbrzyskiego kształtują masy powietrza napływające z Oceanu Atlantyckiego, Skandynawii i północno – wschodniej Europy. Jest to charakterystyczny klimat górski i podgórski. Rejon Pogórza Wałbrzyskiego charakteryzuje się warunkami klimatycznymi kształtowanymi przez układy niskiego ciśnienia. Układom tym towarzyszą fronty atmosferyczne oraz występujące fronty powietrza. Przeciętnie, co drugi dzień przez ten obszar przechodzą fronty atmosferyczne, przy ogólnie większej ich częstotliwości w chłodniejszej porze roku. Według podziału na

regiony klimatyczne Dolnego Śląska, okolice Wałbrzycha leżą w górskiej dzielnicy klimatycznej Środkowych Sudetów. Opisywany region ma średnią temperaturę roczną powyżej 6.5°C. Okres wegetacji i dojrzewania letniego wynosi ok. 220 dni. Średnia temperatura przedwiośnia przekracza 7°C, a początek okresu wegetacyjnego o średniej temperaturze powyżej 5°C rozpoczyna się ok. 5 kwietnia. Średnia temperatura lata trwającego tutaj ok. 14-15 tygodni wynosi powyżej 12.5°C.

Wszystkie podstawowe rzeki i potoki powiatu wałbrzyskiego mają swoje źródła na terenie powiatu wałbrzyskiego (jeden wyjątek stanowi rzeka Bystrzyca, która rozpoczyna się w okolicach miejscowości Bartnica – powiat kłodzki – około 3 km od granicy powiatu wałbrzyskiego). Rzeki powiatu wałbrzyskiego należą do dorzecza środkowej Odry i leżą w pradolinie wrocławsko - magdeburskiej, są zaliczane do jej dopływów lewostronnych. Rzeki powiatu wałbrzyskiego należą do zlewni kilku odrzańskich dopływów: Zlewnia rzeki Bystrzyca, Zlewnia rzeki Nysy Kłodzkiej, Zlewnia rzeki Bóbr.

Wzmianki o sieci osadniczej powiatu sięgają XII - XIII wieku. Historyczne początki według najstarszych zapisków dotyczące Wałbrzycha, Jedliny Zdroju to XII wiek. Wzmianki historyczne o Starych Bogaczowicach pochodzą z 1227 roku. W historycznych dokumentach (Księgi Henrykowskie) wzmiankuje się o Szczawnie Zdroju jako wsi książęcej, która pod koniec XIII wieku została włączona do dóbr Zamku Książ. Początki Walimia, Głuszycy, Boguszowa Gorce i Czarnego Boru odnotowane są także w XIII wieku. Z zapisów historycznych wynika, iż Mieroszów otrzymał prawa miejskie już w 1325 r.

Dzieje władz samorządowych – niezależnych od władzy dziedzica – notowane są od 1809 r. Ostatnie przemiany w strukturze samorządów lokalnych, to reforma administracyjna kraju, która od 01.01.1999 r. wprowadziła 3-stopniowy podział samorządów. W ramach tej zmiany Wałbrzych został miastem na prawach powiatu. Powiat wałbrzyski ziemski tworzyło 8 gmin: Boguszów – Gorce, Czarny Bór, Głuszycy, Jedlina Zdrój, Mieroszów, Stare Bogaczowice, Szczawno Zdrój, Walim. Od 01.01.2003r. połączono oba powiaty – grodzki i ziemski w jeden powiat wałbrzyski.

W strukturze administracyjnej, powiat tworzy 9 gmin:

- 4 gminy miejskie: Wałbrzych, Boguszów Gorce, Szczawno Zdrój, Jedlina Zdrój.
- 2 gminy miejsko-wiejskie: Głuszycy i Mieroszów.
- 3 gminy wiejskie: Czarny Bór, Stare Bogaczowice, Walim.

Według ostatniego spisu narodowego, przeprowadzonego w 2002 roku, obszar powiatu wałbrzyskiego zamieszkiwały 195.603 osoby. Dane statystyczne za 2003 r. wskazują na spadek ilości mieszkańców powiatu, których liczba mieszkańców wyniosła 189.463¹.

---

¹ *Strategia Rozwoju Powiatu Wałbrzyskiego na lata 2005-2013, Wałbrzych 2005 r.*

III. Rynek pracy w powiecie wałbrzyskim w latach 2003 – 2008

1. Bezrobocie w powiecie wałbrzyskim na tle województwa dolnośląskiego

W grudniu 2007 r. w województwie dolnośląskim stopa bezrobocia wynosiła 11,8 % (przy średniej dla kraju 11,4 %). W tym samym okresie stopa bezrobocia na obszarze powiatu wałbrzyskiego była większa i wynosiła 16,7 %. Mimo systematycznego spadku od roku 2003 wciąż pozostaje wysoka.

Tabela 1. Stopa bezrobocia w województwie dolnośląskim i na obszarze powiatu wałbrzyskiego w latach 2003-2008

Wyszczególnienie	Stopa bezrobocia /w %/ wg stanu na koniec					
	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	I półrocza 2008 r.
Powiat wałbrzyski	30,1	29,1	27,1	23,8	16,7	15,1
Województwo dolnośląskie	22,5	22,4	20,6	16,6	11,8	10,1

Źródło: PUP Wałbrzych

2. Bezrobotni zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałbrzychu

Wysoki wskaźnik bezrobocia na terenie powiatu wałbrzyskiego utrzymujący się przez wiele lat na wysokim poziomie począwszy od roku 2003 zaczął sukcesywnie spadać. W końcu czerwca 2008 r. w porównaniu do roku 2003 liczba bezrobotnych zmalała o ponad 12 tys. osób i wyniosła 9.660 bezrobotnych.

Tabela 2. Bezrobotni ogółem w latach 2003-2008, w tym osoby z prawem do zasiłku

Wyszczególnienie	Ilość bezrobotnych wg stanu na koniec					
	2003 r.	2004 r.	2005 r.	2006 r.	2007 r.	I półrocza 2008 r.
Ilość bezrobotnych ogółem, w tym:	22.056	21.034	19.118	16.260	10.679	9.660
Ilość bezrobotnych z prawem do zasiłku	3.606	4.028	3.251	2.660	1.873	1.774

Źródło: PUP Wałbrzych

Aby uzyskać prawo do zasiłku należy w ostatnich 18 miesiącach udokumentować zatrudnienie przez okres minimalnie 365 dni. Wśród zarejestrowanych osób w latach 2003-2008 osoby z prawem do zasiłku stanowią niewielki odsetek, ale liczba ta w stosunku do roku 2003 wykazuje tendencję zwyżkową. Na koniec czerwca 2008 r. prawo do pobierania ww. świadczeń miało ok. 18 % zarejestrowanych, w końcu roku 2003 jedynie ok. 16 %.

3. Struktura wiekowa bezrobotnych

Tabela 3. Bezrobotni wg wieku w powiecie wałbrzyskim w latach 2005-2008

Wiek	2005	2006	2007	I półrocze 2008 r.
18-24	3.382	2.478	1.155	1.207
25-34	4.885	4.172	2.807	2.573
35-44	4.043	3.272	1.972	1.769
45-54	5.834	5.249	3.710	3.138
55-59	907	989	924	863
60-65	67	100	111	110

Źródło: PUP Wałbrzych

W latach 2005-2008 najliczniejszą grupą były osoby w wieku 45-54 lata oraz osoby młode od 25 do 34 roku życia. Jednakże z powodu ciągłych zmian zachodzących na rynku pracy i większego zapotrzebowania na pracowników zauważalny jest spadek ilości osób dojrzałych wiekowo w statystykach urzędu. Cechą decydującą o szansach osób młodych na rynku pracy jest poziom wykształcenia, od którego zależy nie tylko umiejętność skutecznego poszukiwania pracy, lecz także umiejętność przystosowania się do zmian zachodzących na rynku pracy. Często czynnikiem decydującym o ich pozycji na rynku było niedopasowanie struktury wykształcenia do aktualnych potrzeb rynku pracy.

Najmniej liczną grupę stanowią bezrobotni w wieku 55 - 65 lat oraz 60 – 64 lata. Bezrobotni z tej grupy wiekowej korzystają z uprawnień do wcześniejszych emerytur oraz do świadczeń przedemerytalnych przyznawanych i wypłacanych przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

4. Struktura bezrobotnych wg czasu pozostawania bez pracy

Na przestrzeni lat 2003-2008 można zaobserwować zmieniające się tendencje dotyczące okresu pozostawania bez pracy. Zauważalny jest wzrost udziału bezrobotnych pozostających bez pracy przez 3 miesiące od momentu rejestracji w ogólnej liczbie osób bezrobotnych. Odsetek tych osób sukcesywnie wzrasta. W 2003 r. w przypadku osób zarejestrowanych do 1 miesiąca wynosił 7,49 %, a w przypadku osób od 1 do 3 miesięcy 12,82 %. Dla porównania w I półroczu 2008 r. wynosił on odpowiednio 12,22 % oraz 16,27 % ogółu bezrobotnych. Liczbę bezrobotnych ze względu na czas pozostawania bez pracy pokazuje Tabela 4. Z przedstawionych danych wynika, iż równoległe ze spadkiem stopy bezrobocia na obszarze powiatu wałbrzyskiego maleje liczba osób bezrobot-

nych pozostających w rejestrze urzędu powyżej 24 miesięcy. Jest to pozytywnym elementem, gdyż tak długie pozostawanie bez pracy i nieumiejętność znalezienia zatrudnienia systematycznie pozbawia człowieka poczucia własnej wartości. Osoby te z każdym miesiącem bycia osobą bezrobotną tracą możliwość na znalezienie zatrudnienia. Dezaktualizacji ulegają ich kwalifikacje zawodowe i stają się osobami mniej atrakcyjnymi dla pracodawców.

Tabela 4. Bezrobotni w powiecie wałbrzyskim według czasu pozostawania bez pracy w latach 2003-2008

Okres pozostawania bez pracy	2003	2004	2005	2006	2007	I półrocze 2008 r.
do 1 miesiąca	1.653	1.772	1.523	1.768	1.591	1.180
1-3 miesięcy	2.825	3.143	3.201	2.933	2.100	1.572
3-6 miesięcy	2.893	2.808	2.497	2.311	1.486	1.646
6-12 miesięcy	3.448	3.741	3.056	2.562	1.618	1.998
12-24 miesięcy	4.322	3.043	3.168	2.340	1.493	1.324
powyżej 24 miesięcy	6.915	6.527	5.673	4.346	2.391	1.940

Źródło: PUP Wałbrzych

5. Struktura bezrobotnych wg wykształcenia

Z analizy danych wynika, że w ciągu ostatnich lat wzrasta udział liczby osób bezrobotnych z wykształceniem wyższym w ogólnej liczbie zarejestrowanych. Związane jest to z tendencją obserwowaną w całym kraju. Młodzież coraz chętniej po ukończeniu szkoły średniej rozpoczyna studia w systemie dziennym, wieczorowym, czy zaocznym. Największa liczba osób studiuje w systemie zaocznym, który pozwala na jednoczesne zdobycie doświadczenia zawodowego. Młodzi ludzie rozpoczynają swą karierę zawodową od rejestracji w urzędzie pracy. Często pierwszym doświadczeniem zawodowym jest dla nich podjęcie stażu lub przygotowania zawodowego finansowanego przez urząd pracy.

Najliczniejszą grupą bezrobotnych i stale się powiększającą, stanowią bezrobotni z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i poniżej tego wykształcenia. W I półroczu 2008 r. stanowili liczbę 3.504 osoby, tj. 36,27 % ogółu osób zarejestrowanych. Dla tej grupy bezrobotnych urząd dysponuje najmniejszą liczbą ofert pracy. Pracodawcy coraz rzadziej zgłaszają propozycje zatrudnienia dla osób bez kwalifikacji. Częściej oferują miejsca pracy dla osób wykształconych

w danym zawodzie i posiadających doświadczenie zawodowe. Stąd udział bezrobotnych legitymujących się wykształceniem zasadniczym zawodowym w ogólnej liczbie zarejestrowanych spada.

Tabela 5. Bezrobotni wg wykształcenia w powiecie wałbrzyskim w latach 2003-2008

Wykształcenie	2003	2004	2005	2006	2007	I półrocze 2008 r.
wyższe	822	837	858	796	661	606
policealne/średnie zawodowe	4.850	4.482	4.090	3.504	2.276	2.105
średnie ogólnokształcące	1.169	1.154	1.154	1.034	669	664
zasadnicze zawodowe	7.324	6.932	6.003	4.902	3.119	2.781
gimnazjalne i poniżej	7.891	7.629	7.013	6.034	3.954	3.504

Źródło: PUP Wałbrzych

6. Niepełnosprawni bezrobotni i niepełnosprawni poszukujący pracy

Kategorią ludności najsilniej odczuwającą trudności związane z pozyskaniem, wykonywaniem i utrzymaniem pracy są osoby niepełnosprawne, dla których praca stanowi źródło dochodów, ale przede wszystkim jest najskuteczniejszym sposobem rehabilitacji społeczno-zawodowej. Współcześnie, gdy praca stała się przywilejem i trzeba o nią walczyć, coraz mniejsze szanse na rynku pracy mają właśnie osoby niepełnosprawne, które mogą pracować tylko na stanowiskach stworzonych specjalnie dla nich. Liczba osób niepełnosprawnych rejestrujących się w urzędzie sukcesywnie wzrasta. Na koniec czerwca 2008 r. zarejestrowanych niepełnosprawnych było 1.025 osób (ok. 11 % zarejestrowanych w PUP), z czego 199 osób należało do poszukujących pracy, czyli osób pobierających różnego rodzaju świadczenia pieniężne. Dla porównania jeszcze w roku 2003 niepełnosprawni stanowili jedynie niewiele ponad 3 % ogółu bezrobotnych. Trudności tych osób w znalezieniu pracy skłaniają ich do większej mobilności zawodowej, doksztalcania się oraz zdobywania nowych kwalifikacji.

Tabela 6. Osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy zarejestrowane w PUP w Wałbrzychu w latach 2003-2008

Niepełnosprawni	2003	2004	2005	2006	2007	I półrocze 2008 r.
Ogółem, w tym:	815	1.114	1.137	1.169	1.065	1.025
Bezrobotni	621	933	958	950	879	826
Poszukujący pracy	194	181	179	219	186	199

Źródło: PUP Wałbrzych

7. Liczba ofert pracy i podjęć pracy w powiecie wałbrzyskim w latach 2003-2008

Liczba zgłaszanych do urzędu ofert pracy od roku 2003 stale wzrasta (od 6.817 w 2003 r. do 14.812 w roku 2007). Jest to skutkiem zmian społeczno-gospodarczych zachodzących na rynku pracy, jak i działań prowadzonych przez pracowników urzędu, takich jak min: organizowanie spotkań z pracodawcami oraz giełd i targów pracy, a także promowanie usług pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych pozwalających na wspieranie pracodawców zatrudniających bezrobotnych. Nie wiadomo jak duża będzie liczba ofert, które wpłyną do urzędu do końca b.r. jednak już stan na koniec czerwca wskazuje, iż winna być ona wysoka.

Pracodawcy, którzy zgłaszają oferty pracy stawiają przed bezrobotnymi coraz większe wymagania dotyczące zarówno wykształcenia, dodatkowych umiejętności (znajomość języków obcych), posiadania własnego samochodu i własnego komputera, proponując przy tym najczęściej wynagrodzenie w granicach minimalnego wynagrodzenia. Jednakże powoli zaczynają być widoczne zmiany i w tym zakresie.

Tabela 7. Liczba ofert pracy i podjęć pracy w latach 2003-2008

Ilość ofert pracy	2003	2004	2005	2006	2007	I półrocze 2008 r.
Ogółem, w tym:	6.817	8.025	11.234	16.132	14.812	5.527
Oferty pracy stałej	3.343	5.892	9.860	12.624	10.138	3.493
Oferty pracy subsydio- wanej	3.474	2.133	1.374	3.508	4.674	2.034
Podjęcia pracy	11.788	11.578	11.054	10.859	9.849	3.844

Źródło: PUP Wałbrzych

IV. Opis celów, zadań i działań Powiatowego Programu Przeciwdziałania Bezrobociu oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2008 - 2015

Cel główny:
Przeciwdziałanie bezrobociu i promowanie aktywnej polityki rynku pracy

ZADANIE 1.1

Podejmowanie działań wspierających aktywność zawodową osób bezrobotnych

Zgodnie z ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy do zadań Powiatowego Urzędu Pracy należy aktywizacja zawodowa bezrobotnych. W związku z tym PUP w Wałbrzychu będzie kładł nacisk na działania związane z pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym oraz przygotowaniem osób bezrobotnych do sprawnego poruszania się na rynku pracy, co umożliwi im pozyskanie umiejętności poszukiwania informacji o wolnych miejscach pracy w kraju lub za granicą, zaś w przypadku konieczności przekwalifikowania – uzyskanie informacji o zawodach deficytowych i nadwyżkowych. Zakładamy również, że osoby bezrobotne pozyskają wiedzę z zakresu pomocy oferowanej przez inne instytucje działające na rzecz osób poszukujących pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu będzie dążył do indywidualizacji świadczonych usług rynku pracy, co przyczyni się do wzrostu aktywności zawodowej osób bezrobotnych, a także do zmniejszenia poziomu bezrobocia na terenie powiatu. Aby osiągnąć zakładany cel i zindywidualizować podejście do klienta należy zwiększyć liczbę zatrudnionych pośredników pracy i doradców zawodowych. Wg stanu na koniec kwietnia 2008 r. w PUP w Wałbrzychu zatrudnionych było 11 pośredników pracy (na jednego pośrednika pracy przypadało ok. 987 osób bezrobotnych) oraz 2 doradców zawodowych (na jednego doradcę przypadało ok. 5.430 osób bezrobotnych).

Konieczność zwiększenia zatrudnienia wśród pośredników pracy, doradców zawodowych, specjalistów ds. rozwoju zawodowego oraz doradców i asystentów EURES wynika również z rozporządzeń Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 r. w sprawie standardów usług rynku pracy, a także w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy (Dz. U. nr 47 poz. 314 i 315). Powiatowe urzędy pracy będą zobowiązane dostosować odpowiednio stan zatrudnienia pracowników świadczących usługi rynku pracy proporcjonalnie do współczynnika obciążenia pośrednictwem, w terminie do 30 czerwca 2008 r.

Działanie: A

Obejmowanie osób bezrobotnych pośrednictwem pracy oraz poradnictwem zawodowym (indywidualnym i grupowym)

Opis działania:

W katalogu zadań postawionych przez ustawodawcę pośrednictwo postawione zostało na pierwszym planie. Dlatego też priorytetem Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu jest doprowadzenie do indywidualizacji pracy z klientem, w wyniku czego zostanie osiągnięty wyższy poziom skuteczności pośrednictwa. Działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu w ramach pośrednictwa pracy to:

- udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników;
- pozyskiwanie ofert pracy;
- upowszechnianie ofert pracy, w tym przez przekazywanie ofert pracy do internetowej bazy ofert pracy;
- nawiązywanie nowych kontaktów z podmiotami zatrudniającymi w zakresie rozpoznawania ich potrzeb kadrowych;
- udzielanie pracodawcom informacji o kandydatach do pracy w związku ze zgłoszoną ofertą pracy;
- inicjowanie i organizowanie kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami;
- informowanie bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach;
- informowanie bezrobotnych i poszukujących pracy oraz pracodawców o aktualnej sytuacji i przewidywanych zmianach na lokalnym rynku pracy;
- stałe utrzymywanie kontaktów z zakładami pracy;
- przechowywanie i aktualizowanie informacji o lokalnym rynku pracy i podmiotach zatrudniających;
- promowanie pośrednictwa pracy wśród zainteresowanych podmiotów.

Działania podejmowane przez PUP w Wałbrzychu w zakresie poradnictwa zawodowego polegają na:

- udzielaniu bezrobotnym i poszukującym pracy porad indywidualnych mających na celu pomoc w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia;
- pomocy pracodawcom w doborze kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych;
- kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia;
- inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych dla bezrobotnych

- i poszukujących pracy;
- udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badanie zainteresowań i uzdolnień zawodowych;
  - udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia.

Szczególnie ważną rolę w procesie doradczym odgrywa poradnictwo grupowe, które realizowane jest w formie warsztatów dla grupy nie większej niż 16 osób. W najbliższym okresie planujemy zwiększyć liczbę organizowanych zajęć grupowych, które dostarczają uczestnikom możliwości: wsparcia emocjonalnego, oceny własnych problemów w kontekście problemów innych uczestników porady grupowej, wzmocnienia pozytywnych nastawień, poczucia solidarności oraz poszukiwania i eksperymentowania odnośnie nowych rozwiązań i zachowań. Praktyczne korzyści wynikające z uczestnictwa w warsztatach to zdobycie: informacji o podstawowych usługach rynku pracy, informacji o zawodach i sytuacji na rynku pracy, możliwościach uzyskania kwalifikacji zawodowych oraz nabycie umiejętności podejmowania decyzji związanych z planowaniem swojej kariery zawodowej.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, budżet PUP w Wałbrzychu

Działanie: B **Utworzenie Klubu Pracy**

Opis działania:

Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu planuje w 2008 r. utworzenie Klubów Pracy w porozumieniu z Ochotniczym Hufcem Pracy oraz gminami z terenu powiatu wałbrzyskiego.

Kluby Pracy realizują zadania z zakresu pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, które nie posiadają doświadczenia w poszukiwaniu pracy, chcą powrócić na rynek pracy po długim okresie braku aktywności zawodowej lub utraciły motywację do poszukiwania pracy w związku z długotrwałym bezrobociem.

Ich poczuciu niepewności i rozgoryczeniu towarzyszą często wątpliwości dotyczące słuszności dokonywanych wyborów, poczucie niewiary w skuteczność własnych poczynań oraz skłonność do przerzucania odpowiedzialności za swoją sytuację na warunki zewnętrzne. Uczestnictwo w zaję-

ciach Klubu Pracy pomaga bezrobotnym i poszukującym pracy zmienić postawę wobec siebie i swojej sytuacji, oraz uczyć aktywności i samodzielności.

Podczas zajęć w Klubie Pracy uczestnicy mogą:

- poznać podstawowe zagadnienia dotyczące rynku pracy i mechanizmy, które nim rządzą,
- dokonać analizy lokalnego rynku pracy,
- określić swoją sylwetkę zawodową oraz dokonać bilansu swoich mocnych i słabych stron,
- dopasować swoje kwalifikacje, umiejętności oraz predyspozycje do rynku pracy,
- podjąć decyzję dotyczącą swojej przyszłości zawodowej,
- nabyć wiedzę z zakresu technik i metod poszukiwania pracy oraz przekonać się o potrzebie ich stosowania oraz ich skuteczności,
- nawiązywać kontakty pomocowe w znalezieniu zatrudnienia,
- korzystać z wyposażenia Klubu Pracy

Klubami Pracy będą kierować Liderzy, których podstawowymi zadaniami będą: prowadzenie zajęć aktywizacyjnych, szkoleń z zakresu umiejętności aktywnego poszukiwania pracy oraz tworzenie dostępu do informacji i elektronicznych baz danych służących uzyskaniu umiejętności poszukiwania pracy i samozatrudnienia. Lider Klubu Pracy pomagał będzie także uczestnikom poprzez indywidualne konsultacje oraz wspierał ich w działaniach skierowanych na poszukiwanie pracy.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy

Działanie: C

Promowanie ofert z sieci EURES

Opis działania:

Sieć EURES została powołana przez Komisję Europejską w celu ułatwienia mieszkańcom Europejskiego Obszaru Gospodarczego podejmowania pracy poza krajem zamieszkania oraz w celu wspomagania pracodawców w poszukiwaniu pracowników na całym obszarze Wspólnoty. EURES wspiera mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym. Działania EURES polegają na współpracy i ścisłym kontakcie publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy oraz współpracy z innymi krajami członkowskimi.

Główne zadania to:

- międzynarodowe pośrednictwo pracy
- informacja o warunkach życia i pracy w krajach członkowskich oraz o sytuacji na rynkach pracy w tych krajach

Działania dotyczące promocji ofert EURES obejmują:

- udostępnianie bazy ofert pracy pracodawców zainteresowanych rekrutacją pracowników z zagranicy przez Internet, prasę, tablice informacyjne, indywidualne rozmowy doradcy EURES z bezrobotnymi i poszukującymi pracy
- szeroką informację o możliwości korzystania z bazy CV poszukujących pracy zainteresowanych pracą za granicą. Zadaniem asystenta EURES w PUP jest także udzielanie pomocy i wskazówek dotyczących sposobu zarejestrowania CV w bazie poszukujących pracy poza granicami kraju (EURES).

Krajową kadre EURES tworzą pracownicy publicznych służb zatrudnienia wykonujący zadania z zakresu EURES:

- Krajowy koordynator EURES (Ministerstwo Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej Departament Rynku Pracy),
- Asystenci krajowego koordynatora EURES,
- Kierownicy liniowi EURES (po jednym w każdym województwie),
- Doradcy EURES,
- Asystenci wojewódzcy EURES,
- Asystenci powiatowi EURES (po jednym w każdym powiatowym urzędzie pracy).

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Wałbrzychu zatrudniony jest jeden asystent EURES, który poprzez swoje działania wspiera doradców EURES.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, budżet PUP w Wałbrzychu

Działanie: D

Doskonalenie przepływu informacji o usługach rynku pracy

Opis działania

Podjęcie działań mających na celu przybliżenie usług Powiatowego Urzędu Pracy będzie polegało na:

- utrzymaniu i aktualizowaniu informacji o działalności PUP i programach rynku pracy, z których mogą korzystać bezrobotni na stronie internetowej urzędu www.urzadpracy.pl,
- zintensyfikowaniu wizyt u pracodawców z terenu powiatu, gdzie pośrednicy pracy będą nadal przekazywać informacje o możliwości skorzystania z pośrednictwa pracy oraz pozostałych usług rynku pracy;
- pracy pośredników i doradców zawodowych w oddziałach zewnętrznych PUP w Wałbrzychu,
- stałym podnoszeniu przez pracowników urzędu kwalifikacji zawodowych z zakresu znajomości przepisów i stałe doskonalenie standardów usług w zakresie informacji;
- dalsze uściślenie współpracy z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, organizacjami pozarządowymi oraz z pozostałymi instytucjami, z pomocy których korzystają bezrobotni i poszukujący pracy. Wdrożenie Samorządowej Elektronicznej Platformy Informacyjnej (z inicjatywy Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu) umożliwi ww. podmiotom bezpieczny i natychmiastowy dostęp do niezbędnych informacji, a także zapobiegnie wyłudzeniu przez klientów ww. instytucji nienależnych świadczeń.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, budżet PUP w Wałbrzychu

Działanie: E

Informowanie o sytuacji na lokalnym rynku pracy

Opis działania:

Na podstawie danych, którymi dysponuje PUP dotyczących zawodów posiadanych przez bezrobotnych oraz składanych przez pracodawców zapotrzebowań na pracowników, przygotowywany jest raport o zawodach deficytowych i nadwyżkowych na rynku pracy. Na tej podstawie doradca zawodowy oraz pośrednicy pracy udzielają informacji odnośnie możliwości przekwalifikowania się z zawodu nadwyżkowego na zawód poszukiwany na rynku pracy. Posiadane przez nas informacje odnośnie powstawania nowych miejsc pracy na terenie powiatu, są udostępniane osobom bezrobotnym. W przypadku tego działania będziemy starać się nawiązać ściślejszą współpracę z urzędami miast i gmin w zakresie uzyskiwania od gmin informacji o nowopowstających firmach, by móc odpowiednio wcześniej informować bezrobotnych o nowych, wolnych miejscach pracy.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, budżet PUP w Wałbrzychu

Działanie: F

Współpraca z innymi instytucjami działającymi na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy

Opis działania:

PUP w Wałbrzychu współpracuje z Ośrodkami Pomocy Społecznej, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi.

W okresie do roku 2015 przewiduje się nasilenie współpracy i dążenie do wspólnej realizacji celów z kolejnymi partnerami rynku pracy i instytucjami w zakresie:

- tworzenia i realizowania programów wspierających aktywizację zawodową bezrobotnych,
- aktywizacji osób bezrobotnych i poszukujących pracy, znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy,
- wspierania osób bezrobotnych we wszelkich możliwych dziedzinach (min. usługi szkoleniowe, doradztwo prawne, różnego rodzaju konsultacje),
- realizacji projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, budżet PUP w Wałbrzychu, środki własne instytucji zajmujących się problematyką bezrobocia

ZADANIE 1.2

Wsparcie i aktywizacja osób bezrobotnych niepełnosprawnych i poszukujących pracy

W myśl art. 35a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych do zadań realizowanych przez powiatowy urząd pracy należy między innymi:

- finansowanie z Funduszu wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy określone w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, w odniesieniu do osób niepełnosprawnych zarejestrowanych jako poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu,
- przyznawanie środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu

- do spółdzielni socjalnej,
- zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej,
  - refundacja wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracodawcom zatrudniającemu osoby niepełnosprawne.

Działanie: A

Przyznawanie osobom niepełnosprawnym pomocy na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej, albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej

Opis działania:

Na podstawie art. 12a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych osoby niepełnosprawne bezrobotne i poszukujące pracy niepozostające w zatrudnieniu, które planują rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej mają możliwość skorzystania ze wsparcia finansowego, jeżeli nie otrzymały środków publicznych na ten cel. Pomoc ta polega na udzielaniu jednorazowych środków w wysokości do piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Ta forma wsparcia ma na względzie zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych oraz zapewnienie zgodności udzielanej pomocy z regułami przyznawania pomocy publicznej w ramach zasady de minimis oraz racjonalne gospodarowanie środkami PFRON.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Działanie: B

Udzielanie form wsparcia pracodawcom zatrudniającym osoby niepełnosprawne

Opis działania:

- a) Pomoc w zakresie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej

Na podstawie art. 26e ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych pracodawca, który przez okres co najmniej 36 miesięcy zatrudni osobę niepełnosprawną zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu, może otrzymać, na wniosek, ze środków Funduszu zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy do wysokości piętnastokrotnego przeciętnego wynagrodzenia.

Ta forma wsparcia dla pracodawców zatrudniających osoby niepełnosprawne ma na względzie zwiększenie poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, dokonywanie zwrotu kosztów zgodnie z zasadami udzielania pomocy w ramach zasady de minimis oraz racjonalne gospodarowanie środkami PFRON.

- b) Pomoc w zakresie refundacji wynagrodzenia oraz składek na ubezpieczenia społeczne pracodawcy zatrudniającemu osoby niepełnosprawne

Na podstawie art. 26f ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych pracodawca, który zatrudni przez okres co najmniej 12 miesięcy osobę niepełnosprawną zarejestrowaną w powiatowym urzędzie pracy jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostającą w zatrudnieniu, może otrzymać na wniosek, ze środków Funduszu zwrot 60 %:

- wynagrodzenia przed opodatkowaniem podatkiem dochodowym oraz
- obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne od tego wynagrodzenia za okres jednego roku od dnia jej zatrudnienia.

Ta forma wsparcia ma na względzie zwiększenie poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych, racjonalne gospodarowanie środkami Funduszu oraz prawidłowe dokonywanie zwrotu wynagrodzenia i obowiązkowych składek na ubezpieczenia społeczne, zgodnie z warunkami dopuszczalności pomocy na zatrudnienie.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Działanie: C

Udzielanie wsparcia dla osób niepełnosprawnych poprzez wykorzystanie instrumentów rynku pracy, o których mowa w ustawie o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Opis działania:

Na podstawie art. 11 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy jako poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu korzysta na zasadach takich jak bezrobotni z następujących usług lub instrumentów rynku pracy:

- szkoleń,
- stażu,

- prac interwencyjnych,
- przygotowania zawodowego w miejscu pracy,
- badań lekarskich, o których mowa w art. 2 ust. 3 ustawy o promocji,
- zwrotu kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 1, 2 i 4 ustawy o promocji,
- finansowania kosztów, o których mowa w art. 45 ust. 3 ustawy o promocji.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2006 r.

Źródło finansowania:

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

ZADANIE 1.3

Dostosowanie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do zmian zachodzących na rynku pracy

Rozwój społeczny i gospodarczy przyczynia się do tego, że kwalifikacje zawodowe pracowników muszą być stale doskonalone. Osoby, które straciły zatrudnienie „wypadają” z rynku pracy i często nie są w stanie pokryć kosztów aktualizacji swoich kwalifikacji zawodowych. W związku z tym zadaniem, jakie stoi przed urzędami pracy to inicjowanie, organizowanie i finansowanie z Funduszu Pracy szkoleń osób bezrobotnych i poszukujących pracy w celu zwiększenia ich szans na uzyskanie zatrudnienia, podwyższenia dotychczasowych kwalifikacji zawodowych i zwiększenia szans na uzyskanie pracy zarobkowej. PUP kierując bezrobotnych na szkolenia musi mieć na uwadze, by wyposażały one bezrobotnych w nowe lub zaktualizowane kwalifikacje, wiedzę, umiejętności i postawy oczekiwane przez rynek pracy. Szkolenia, jakie organizuje urząd pracy to szkolenia grupowe i indywidualne. Kwalifikacje zawodowe osób poszukujących zatrudnienia muszą być dostosowane do potrzeb rynku pracy. Dlatego też szkolenia powinny wychodzić naprzeciw tym potrzebom. Powiatowy Urząd Pracy jest zobligowany do badania potrzeb szkoleniowych, opracowywania monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Działanie: A

Badanie potrzeb szkoleniowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy w celu stworzenia właściwej tematyki szkoleń

Opis działania:

Potrzeby szkoleniowe PUP określa na podstawie własnych analiz i danych statystycznych. Są to informacje na temat zawodów osób zarejestrowanych oraz na temat ofert zgłaszanych przez pracodawców. Informacje o potrzebach szkoleniowych uzyskiwane są także od lokalnych przedsię-

biorców, organizacji pracodawców oraz od bezrobotnych, którzy poruszają się po rynku pracy, przeprowadzają rozmowy z pracodawcami i są przez nich informowani, o tym jakiego typu kwalifikacje konieczne są do uzyskania u danego pracodawcy zatrudnienia. Pośrednicy pracy, którzy nawiązują współpracę z pracodawcami oraz przeprowadzają rozmowy z bezrobotnymi, także ukierunkowują działania PUP, co do organizowania szkoleń. Potrzeby szkoleniowe określa również doradca zawodowy, który ma za zadanie opracowanie analiz dotyczących rynku pracy i określanie zawodów „przyszłości”, na które będzie istniało zapotrzebowanie w najbliższym czasie. Nadto potrzeby szkoleniowe określone są przez pracowników ośrodków pomocy społecznej i innych partnerów.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy

Działanie: B

Opracowanie monitoringu lokalnego rynku pracy dotyczącego zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Opis działania:

Zgodnie z ustawą z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy opracowanie analiz rynku pracy, w tym monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest jednym z zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy.

Elementami raportu monitoringu zawodów deficytowych nadwyżkowych jest opracowanie części prognostycznej, której źródłem będą sondażowe badania podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych oraz badania sondażowego popytu na pracę przeprowadzane w zakładach pracy z terenu powiatu wałbrzyskiego. Opracowanie monitoringu pozwoli na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo – kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy,
- stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo – kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia bezrobotnych, zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń,
- bieżącą korektę poziomu, struktury i treści kształcenia zawodowego,
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,

- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych ofertach na rok następny oraz przewidywanej liczbie absolwentów wg zawodów,
- ułatwienie realizacji programów dla aktywizacji osób długotrwale bezrobotnych w celu promowania ich ponownego zatrudnienia.

Monitoring sporządzany jest dwa razy w roku. Zawiera raport diagnostyczny i raport prognostyczny.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy

Działanie: C

Organizacja szkoleń zawodowych grupowych i indywidualnych oraz wypłata stypendiów i dodatków szkoleniowych

Opis działania:

Szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy mają na celu wprowadzenie osób bezrobotnych na rynek pracy z zaktualizowanymi kwalifikacjami.

Podstawowymi modelami organizacji szkoleń są:

- szkolenia indywidualne – organizowane i finansowane dla pojedynczych osób na ich wniosek. PUP kieruje osobę bezrobotną na wskazane przez nią szkolenie, jeżeli uprawdopodobni, że w wyniku ukończenia danego szkolenia uzyska odpowiednią pracę.
- szkolenia grupowe – organizowane dla grup bezrobotnych przez urząd z własnej inicjatywy, po zbadaniu potrzeb szkoleniowych i określeniu właściwej tematyki szkoleń. Na każdy rok PUP planuje tematykę szkoleń grupowych.

Bezrobotni uczestnicy szkoleń organizowanych przez urząd pracy mają prawo do dodatku szkoleniowego w wysokości 20 % zasiłku dla bezrobotnych lub stypendium w wysokości 40 % zasiłku.

Działanie: D

Zachęcanie osób bezrobotnych i poszukujących pracy do korzystania z instrumentów rynku pracy, które przyczyniają się do podwyższania kwalifikacji i zdobywania nowych umiejętności

Opis działania:

Działania pośredników pracy i doradcy zawodowego w zakresie zachęcania bezrobotnych do podwyższania kwalifikacji będą opierały się na podstawie wiedzy o kliencie, czerpanej z danych będących w posiadaniu pracownika PUP oraz na podstawie przeprowadzonych z klientem rozmów i analizy jego oczekiwań. Informacje o możliwości skorzystania ze szkoleń zamieszczone będą także na tablicach ogłoszeń na terenie PUP oraz na stronie internetowej urzędu. Nadto PUP może upowszechnić plan szkoleń u pracodawców planujących zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy, MOPS, centrach integracji społecznych, w organizacjach wspierających osoby bez pracy.

Oprócz dodatków i stypendiów szkoleniowych, przysługujących osobom skierowanym przez urząd na szkolenia, zachętą finansową, która może zmobilizować do podwyższania kwalifikacji jest także:

- stypendium na kontynuowanie nauki w wysokości 50 % zasiłku dla bezrobotnych - wypłacane osobom do 25 roku życia i bez kwalifikacji zawodowych (dodatkowym warunkiem jest nie przekroczenie kryterium dochodowego na osobę w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej), które zdecydują się w okresie 6 miesięcy od dnia zarejestrowania się w PUP do kontynuowania nauki w szkole ponadpodstawowej lub ponadgimnazjalnej dla dorosłych, albo w szkole wyższej w systemie studiów wieczorowych lub zaocznych,
- sfinansowanie z Funduszu Pracy na wniosek bezrobotnego kosztów studiów podyplomowych do wysokości 75 %, jeżeli bezrobotny uprawdopodobni, że ukończenie studiów zapewni uzyskanie odpowiedniej pracy.

ZADANIE 1.4**Tworzenie nowych miejsc pracy oraz rozwój i promocja przedsiębiorczości**

Tworzenie miejsc pracy, a także rozwój przedsiębiorczości jest działaniem bezpośrednio wynikającym z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Określa ona szereg działań, które mają zachęcić instytucje do tworzenia nowych miejsc pracy. Działania te będą miały charakter wsparcia finansowego przedsiębiorców i instytucji zatrudniających osoby bezrobotne, a także przygotowywania osób bezrobotnych do podjęcia zatrudnienia poprzez finansowanie szkoleń, staży i przygotowań. Rozwój przedsiębiorczości będzie pobudzany

poprzez udzielanie osobom bezrobotnym dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej, a także poprzez skierowania osób bezrobotnych na szkolenia z zakresu przygotowania do prowadzenia własnej firmy (tj. ABC Przedsiębiorczości)

Działania Urzędu, zmierzające do zwiększenia miejsc pracy i rozwoju przedsiębiorczości będą wspierane pośrednictwem pracy i poradnictwem zawodowym. Instrumenty te będą miały za zadanie ułatwić pracodawcy dokonania wyboru kandydata na oferowane stanowisko, a osobom bezrobotnym umożliwić odnalezienie się na rynku pracy.

Działanie: A

Wspieranie pracodawców w przypadku zatrudnienia osób bezrobotnych, a także organizowanie staży i przygotowań zawodowych

Opis działania:

Działanie to zachęci pracodawców do tworzenia nowych miejsc pracy, na których zostaną zatrudnione osoby bezrobotne. Pracodawcy będą mogli ubiegać się o refundację obejmującą:

- zwrot części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy w ramach organizowanych prac interwencyjnych – w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia – przy zatrudnieniu do 6 miesięcy skierowanych bezrobotnych,
- zwrot części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy w ramach organizowanych prac interwencyjnych – w wysokości nie przekraczającej minimalnego wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia w okresie do 12 miesięcy,
- doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy (jednorazowa wysokość refundacji nie będzie mogła być wyższa niż 500 % przeciętnego wynagrodzenia);
- poniesionych kosztów z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne (jednorazowa refundacja nie wyższa niż 300 % minimalnego wynagrodzenia po 12 miesiącach zatrudniania osoby bezrobotnej);
- robót publicznych – forma wsparcia polega na zatrudnieniu bezrobotnych w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przy wykonywaniu prac organizowanych przez gminy, organizacje pozarządowe zajmujące się statutowo problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, kultury

fizycznej i turystyki, opieki zdrowotnej, bezrobocia oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne ich związkach, jeżeli prace te są finansowane lub dofinansowane ze środków samorządu terytorialnego, budżetu państwa, funduszy celowych, organizacji pozarządowych, spółek wodnych i ich związków.

Organizowane będą także staże (bezrobotni do 25 roku życia) i przygotowania zawodowe dla osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, bezrobotnych długotrwale lub kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotnych powyżej 50 roku życia, bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia, bezrobotnych niepełnosprawnych. Te aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu mają na celu nabycie praktycznych umiejętności przez wykonywanie zadań w miejscu pracy bez nawiązywania stosunku pracy z pracodawcą.

W konsekwencji działania te przyczynią się do rozwoju zawodowego osób korzystających z subsydiowanych programów rynku pracy, a także do zmniejszenia rozmiarów bezrobocia.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Europejski Fundusz Społeczny

Działanie: B

Pomoc osobom bezrobotnym w samozatrudnieniu

Opis działania:

Osoby bezrobotne, które planują rozpoczęcie działalności gospodarczej, będą miały możliwość skorzystania z wielostronnych form wsparcia w zakresie merytorycznym oraz finansowym.

Pomoc ta będzie polegała na:

- finansowaniu szkoleń przygotowujących osoby bezrobotne do rozpoczęcia, a następnie prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Pozwoli to wyposażyć potencjalnych przedsiębiorców w niezbędną wiedzę i umiejętności;
- wsparciu doradcy zawodowego, który przeprowadzi porady indywidualne i wyda opinię o predyspozycjach do prowadzenia własnej firmy. Pozwoli to na uzyskanie przez bezrobotnego wiedzy o swoich zdolnościach, a także predyspozycjach psychologicznych;

- udzielaniu jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej w wysokości do 500 % przeciętnego wynagrodzenia;
- refundowanie kosztów doradztwa prawnego i ekonomicznego związanego z rozpoczynaną działalnością.
- udzielaniu wsparcia osobom bezrobotnym zakładającym bądź przystępującym do spółdzielni socjalnej w wysokości 300 % przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz 200 % przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej po jej założeniu.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

Działanie: C

Organizowanie giełd i targów pracy

Opis działania:

Targi pracy są formą grupowej realizacji ofert pracy w jednym miejscu, jednocześnie i na rzecz wielu pracodawców. Ich ideą jest umożliwienie bezpośredniego spotkania wszystkim chętnym pracodawcom i wszystkim chętnym do podjęcia pracy. Z kolei giełdy pracy są ukierunkowane na konkretnego pracodawcę, albo na konkretny zawód. Oba te działania są bardzo efektywne, bowiem umożliwiają bezpośredni kontakt dużej liczby pracodawców i potencjalnych pracowników w jednym miejscu, w krótkim czasie.

Organizacja targów i giełd pracy w ciągu roku uzależniona jest od potrzeb zgłaszanych przez pracodawców oraz zapotrzebowania bezrobotnych poszukujących zatrudnienia na lokalnym rynku pracy.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, budżet PUP w Wałbrzychu

ZADANIE 1.5

Zapewnienie równości szans na rynku pracy poprzez wsparcie osób bezrobotnych znajdujących się w najbardziej niekorzystnej sytuacji na rynku pracy oraz podejmowanie działań dotyczących przeciwdziałaniu wykluczeniu społecznemu

Z danych statystycznych Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu wynika, iż osoby:

- ✓ bezrobotne do 25 roku życia,
- ✓ bezrobotni długotrwale lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- ✓ bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- ✓ bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- ✓ bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- ✓ bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- ✓ bezrobotni niepełnosprawni

stanowią znaczący odsetek wśród ogółu bezrobotnych i pomimo tendencji zniżkowej ogólnej stopy bezrobocia, liczba bezrobotnych należących do kategorii w szczególnej sytuacji na rynku pracy nadal pozostaje na wysokim poziomie. Najbardziej niepokojąca jest sytuacja osób długotrwale bezrobotnych i bez kwalifikacji zawodowych. Stanowią one największą grupę wśród ogółu bezrobotnych (w 2007 r. osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej stanowiły ok. 37 % ogółu zarejestrowanych, zaś zarejestrowani dłużej niż 12 miesięcy to ponad 36 % ogółu bezrobotnych).

Problemy, z jakimi borykają się bezrobotni w szczególnej sytuacji są związane z niemożliwością znalezienia odpowiedniego zatrudnienia, a także z konsekwencjami psychologicznymi tego stanu, tj. apatia, zniechęcenie, rezygnacja. Długi okres pozostawania bez pracy wpływa na dezaktualizację kwalifikacji, co dodatkowo utrudnia odnalezienie się na rynku pracy.

Te wszystkie czynniki mogą doprowadzić do zainicjowania procesu marginalizacji i w konsekwencji doprowadzić do wykluczenia społecznego. Niebezpieczeństwo to dotyczy zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji i samotnie wychowujących dziecko. Cytując literaturę przedmiotu za wykluczenie społeczne uważa się sytuację uniemożliwiającą lub znacznie utrudniającą jednostce lub grupie, zgodne z prawem pełnienie ról społecznych, korzystanie z dóbr publicznych i infrastruktury społecznej, gromadzenie zasobów i zdobywanie dochodów w godny sposób.

W trudnej sytuacji na rynku pracy znajdują się również kobiety. Działania, jakie będziemy podejmować na rzecz integracji i reintegracji kobiet to min.: zapewnienie dostępu kobiet do zdobywania wiedzy poprzez organizację efektywnych szkoleń zawodowych, zachęcanie kobiet do pracy na własny rachunek, zachęcanie kobiet do podejmowania zatrudnienia z wykorzystaniem nowocze-

snych technologii np. telepracy, umożliwienie kobietom podejmowania zatrudnienia poprzez dofinansowanie kosztów opieki nad dziećmi.

Konieczne będzie podejmowanie działań, mających na celu ograniczenie procesów marginalizacji, a także wyrównanie szans na rynku pracy poprzez zapewnienie odpowiedniego systemu szkoleń, warsztatów, rozmów motywacyjnych, które z jednej strony motywują bezrobotnych, ułatwiając im znalezienie zatrudnienia, a z drugiej strony zachęcają pracodawców do zatrudniania osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Działanie: A

Udzielenie wsparcia dla osób w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy poprzez wykorzystanie instrumentów rynku pracy, o których mowa w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Opis działania:

Definicję osób będących w szczególnej sytuacji zawiera Rozporządzenie Komisji WE Nr 2204/2002 z dnia 12 grudnia 2002 r. Jednakże ze względu na to, iż zgodnie z wyłączeniem grupowym pomoc może być udzielana na podstawie programów pomocowych, dla urzędu pracy wiążąca jest definicja węższa od wspólnotowej. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do osób będących w szczególnej sytuacji zalicza osoby:

- bezrobotne do 25 roku życia,
- bezrobotne długotrwale lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotne powyżej 50 roku życia,
- bezrobotne bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotne samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotne, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia,
- bezrobotne niepełnosprawne.

Działania związane z wyrównywaniem szans na rynku pracy w/w osób będą polegały na organizacji:

- szkoleń dla wszystkich osób należących do szczególnej grupy,
- staży dla osób do 25 roku życia,
- przygotowań zawodowych dla osób z ww. grupy, które ukończyły 25 rok życia,
- zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych dla bezrobotnych do 25 roku życia, bezrobotnych długotrwale lub kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia i niepełnosprawnych, które obejmować może: zwrot części kosztów poniesionych przez pracodawcę

na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne, z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz kwoty zasiłku obowiązującej w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia – przy zatrudnieniu do 12 miesięcy skierowanych bezrobotnych, zwrot części kosztów poniesionych przez pracodawcę na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne, z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wysokości nie przekraczającej minimalnego wynagrodzenia i składki na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia w okresie do 18 miesięcy,

- zatrudnienia w ramach robót publicznych do 6 miesięcy dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej kwoty ustalonej jako iloczyn liczby zatrudnionych w miesiącu w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy oraz 50 % przeciętnego wynagrodzenia obowiązującego w ostatnim dniu zatrudnienia każdego rozliczanego miesiąca i składek na ubezpieczenia społeczne od refundowanego wynagrodzenia,
- zatrudnienia w ramach robót publicznych do 12 miesięcy dla osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Refundacja części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenia społeczne bezrobotnych w wysokości uprzednio uzgodnionej, nie przekraczającej przeciętnego wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne od refundowanego wynagrodzenia za każdego bezrobotnego, jeżeli refundacja obejmuje koszty poniesione za co drugi miesiąc ich zatrudnienia.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, budżet PUP w Wałbrzychu, Europejski Fundusz Społeczny, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Działanie: B**Badanie przyczyn niepowodzeń na rynku pracy oraz pobudzenie motywacji do poszukiwania pracy**

Opis działania:

Działanie to będzie realizowane przez doradcę zawodowego oraz pośredników pracy. Działania pośredników pracy będą polegały na szczególnym uwzględnieniu osób w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, przy realizacji zgłoszonych ofert pracy, a także przy poszukiwaniu nowych miejsc pracy. Pomoc doradcy zawodowego będzie polegała na motywowaniu osób bezrobotnych poprzez:

- warsztaty poszukiwania pracy,
- zajęcia z autoprezentacji,
- zajęcia z asertywności,
- zajęcia symulacyjne rozmowę kwalifikacyjną,
- przygotowywanie pism aplikacyjnych (CV, list motywacyjny itp.).

Ponadto poradnictwo zawodowe będzie prowadzone w ramach Klubu Pracy, tak w formie indywidualnych, jak i grupowych spotkań.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, budżet PUP w Wałbrzychu, Europejski Fundusz Społeczny

Działanie: C**Współpraca z MOPS w kierunku ułatwienia wejścia na rynek pracy osobom zrzeszonym w Klubie Integracji Społecznej**

Opis działania:

Podstawą współpracy mającej na celu ułatwienie wejścia na rynek pracy, a w efekcie zapobieganie procesom marginalizacji jest Porozumienie podpisane pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Wałbrzychu, a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Wałbrzychu. W ramach podjętej współpracy dla osób zrzeszonych w Klubie Integracji Społecznej MOPS realizowane są spotkania indywidualne z doradcą zawodowym. Tematyka spotkań obejmuje ocenę predyspozycji zawodowych klienta, zainteresowań, kwalifikacji zawodowych i możliwości ponownego wejścia na rynek. Ponadto klienci objęci indywidualnym poradnictwem mają możliwość skorzystania z adreso-

wej bazy danych instytucji i urzędów zajmujących się udzielaniem pomocy osobom bezdomnym. Współpraca z MOPS przewidziana jest także w kolejnych latach.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, budżet PUP w Wałbrzychu

Cel główny: 2. Promocja partnerstwa lokalnego
--

ZADANIE 2.1

Działania promujące partnerstwo lokalne na rynku pracy

Lokalne ożywienie gospodarcze pomaga społecznościom lokalnym w systematycznym pobudzaniu rozwoju gospodarczego i tworzeniu nowych miejsc pracy przy aktywnym udziale mieszkańców. Pomaga wypracować projekty – programy gospodarcze w oparciu o posiadane zasoby lokalne oraz analizę problemów i potrzeb, których wdrożenie przyczyni się do ożywienia gospodarczego powiatu oraz do powstania nowych miejsc pracy dla mieszkańców. Lokalny rozwój gospodarczy jest procesem przemian, które dokonują się w gospodarce na danym obszarze. Celem lokalnego ożywienia gospodarczego jest stworzenie i zastosowanie strategii systematycznego wzrostu gospodarczego na poziomie lokalnym, a w konsekwencji powstawania nowych miejsc pracy i przeciwdziałania bezrobociu w gminach i powiecie. Aby mówić o aktywnym przeciwdziałaniu bezrobociu i tworzeniu miejsc pracy na lokalnym rynku, należy wcześniej uruchomić odpowiednie mechanizmy gospodarcze, pozwalające rozwijać się lokalnym firmom, tworząc klimat współpracy i porozumienia między głównymi partnerami - reprezentantami lokalnego samorządu, firm, instytucji, organizacji pozarządowych i innych środowisk.

Dlatego też PUP w Wałbrzychu zamierza promować swoje usługi wspierające:

- przedsiębiorczość w regionie,
- aktywizację zawodową osób bez pracy.

Pierwsze z tych zadań realizowane będzie w oparciu o współpracę z lokalnymi pracodawcami i ich związkami. Stąd zakłada się udział urzędu w spotkaniach z pracodawcami, podczas których zaprezentowane zostaną możliwości i zasady udzielania pracodawcom zmierzających do zatrudnienia osób bezrobotnych wsparcia przez urząd pracy. Przygotowane zostaną materiały informacyjne promujące i zachęcające do korzystania z usług urzędu. Rozpropagowane będą wśród lo-

kalnych pracodawców. W wyniku powyższego spodziewać się należy intensyfikacji współpracy pracodawców z urzędem na rzecz zatrudnienia osób bezrobotnych.

Nadto urząd uczestniczył będzie w procesie informacji osób bez pracy o możliwościach uzyskania wsparcia w tym także finansowego. Dlatego też realizować będzie współpracę z instytucjami działającymi na lokalnym rynku, które zainteresowane są wspieraniem osób bezrobotnych, w tym w szczególności osób zainteresowanych samozatrudnieniem. Pozyskane przez urząd dane posłużą w procesie informowania bezrobotnych o możliwościach i źródłach wsparcia. Powyższe doprowadzi do uzyskania przez bezrobotnego wiedzy pozwalającej na niwelowanie przeszkód występujących we wczesnej fazie procesu decyzyjnego oraz na początkowym etapie zakładania firmy. Z punktu widzenia pomocy niesionej przez samorządy, której adresatami są osoby samozatrudniające się, ważne jest także docieranie z tymi informacjami do potencjalnych zainteresowanych. Stąd urząd pracy wystąpi do przedstawicieli lokalnych samorządów, aby zaprezentowali rodzaje pomocy, jaką mogą uzyskać nowe podmioty gospodarcze od władz gmin, w których zamierzają uruchomić działalność gospodarczą. Informacje te będą upowszechniane wśród bezrobotnych zainteresowanych założeniem własnej firmy.

W ramach aktywizacji zawodowej osób bez pracy urząd podejmie działania promocyjne mające na celu wskazanie urzędu, jako potencjalnego partnera przy realizacji projektów kierowanych do osób bez pracy. Lokalne środowiska, organizacje i instytucje działające na rzecz osób bezrobotnych zostaną zaproszone do ewentualnej współpracy. Urząd wystąpi z inicjatywą zachęcającą do wspólnej realizacji zadań, gdzie zasadnicza rola urzędu, to rekrutacja beneficjentów projektów spośród zarejestrowanych w PUP. Tym samym większa grupa osób bez pracy będzie mogła liczyć na wsparcie.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy

ZADANIE 2.2

Promocja spółdzielni socjalnych

Spółdzielnie socjalne są narzędziem gospodarki społecznej, celem ich działalności jest ułatwianie osobom bezrobotnym i wykluczonym społecznie, przygotować się do wejścia na rynek pracy. Spółdzielnie socjalne działając przede wszystkim na polu lokalnym, dostarczając dobra i usługi lokalnym społecznościom – spełniają funkcję mini rynków pracy. Pozwalają na uzyskiwanie do-

chodów przez osoby bezrobotne, rozwijają ich umiejętności zawodowe oraz pomagają osobom bez pracy w utrzymaniu więzi z lokalną społecznością.

Ustawa o spółdzielniach socjalnych stanowi, że przedmiotem tego rodzaju spółdzielni jest prowadzenie wspólnego przedsiębiorstwa opartego na osobistej pracy członków, w celu zawodowej i społecznej integracji. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy umożliwia osobom bezrobotnym ubieganie się o środki finansowe z Funduszu Pracy w wysokości 3 – krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka założyciela spółdzielni oraz 2 – krotnego przeciętnego wynagrodzenia na jednego członka przystępującego do spółdzielni socjalnej.

Promowanie tworzenia spółdzielni socjalnych będzie opierało się na zachęcaniu osób bezrobotnych uprawnionych do korzystania z tej formy wsparcia i informowaniu o korzyściach wynikających z członkostwa lub założenia spółdzielni socjalnej.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy

Cel główny:

3. Pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz upowszechnianie informacji o Europejskim Funduszu Społecznym

Europejski Fundusz Społeczny został utworzony jako instrument wspierania polityki społecznej, który doprowadzi do zwiększania mobilności pracowników w obrębie Wspólnoty. Zadania Europejskiego Funduszu Społecznego to:

- ochrona pracowników przed długotrwałym bezrobociem,
- udzielanie pomocy osobom do 25 roku życia,
- kształcenie, doksztalcanie, przeszkalanie,
- poradnictwo zawodowe,
- kształtowanie kadr i personelu dydaktycznego,
- wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, walka z dyskryminacją zawodową,
- tworzenie nowych miejsc pracy,
- promowanie nowych technologii i badań naukowych,
- wspieranie i stabilizacja zatrudnienia,
- wspieranie grup społecznie odrzuconych,
- wspieranie zatrudnienia w małych i średnich przedsiębiorstwach;

➤ wspieranie pośrednictwa pracy.

Europejski Fundusz Społeczny wspiera przede wszystkim bezrobotnych. Środki z tego funduszu przekazywane są także na projekty szkoleniowe, które przyczyniają się do podwyższania kwalifikacji tak bezrobotnych, jak i pracowników, a także wpływają na zwiększenie szans tych osób na rynku pracy. Ważną dziedziną wsparcia są małe i średnie przedsiębiorstwa, które zostały uznane za podstawę rozwoju gospodarczego Unii Europejskiej. Wychodzi się, bowiem z założenia, że to tego typu firmy tworzą miejsca pracy. Z tego też powodu EFS współfinansuje różne projekty przyczyniające się do powstawania nowych małych zakładów oraz innych inicjatyw gospodarczych.

ZADANIE 3.1

Rola Powiatowego Urzędu Pracy w pozyskiwaniu środków z Europejskiego Funduszu Społecznego

Działanie: A

Przygotowanie i realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego aktywizujących osoby bezrobotne

Opis działania:

Unia Europejska realizuje działania pomocowe w sześcioletnich okresach budżetowych. Polska przystąpiła do Wspólnoty w połowie takiego okresu. Z tego też względu zamknięty został okres programowania, który w naszym kraju przypadał na lata 2004-2006. Nowe programy obsługujące fundusze europejskie będą realizowane na podstawie okresu budżetowego 2007-2013. Obecnie powiatowe urzędy pracy o fundusze z EFS mogą wnioskować w ramach projektów systemowych i konkursowych Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (PO KL), którego celami strategicznymi są:

- 1) Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo
- 2) Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego
- 3) Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce
- 4) Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy
- 5) Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa

6) Wzrost spójności terytorialnej.

Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu będzie aplikował o dofinansowanie projektów w ramach działań oferowanych przez poszczególne priorytety Programu PO KL. Wnioski, które będziemy składać dotyczyć będą głównie Priorytetu VI - Rynek otwarty dla wszystkich. Celem tego priorytetu jest przede wszystkim:

- 1) Zwiększenie zasięgu oddziaływania Aktywnej Polityki Rynku Pracy
- 2) Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób młodych
- 3) Zmniejszenie bezrobocia wśród osób znajdujących się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy (kobiet, osób długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych, osób bezrobotnych zamieszkujących na obszarach wiejskich)
- 4) Zwiększenie poziomu zatrudnienia wśród osób starszych.

Środki, jakie tutejszy PUP będzie pozyskiwał wykorzystywane zostaną na realizację programów na rzecz aktywizacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia. Bezrobotni aktywizowani będą przede wszystkim poprzez: staże, szkolenia, przygotowania zawodowe, jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej. Osoby bezrobotne będą mogły być objęte także dodatkowym wsparciem w postaci, np.: zwrotów kosztów dojazdu do miejsca szkolenia, odbywania stażu lub przygotowania zawodowego. Ponadto będziemy kłaść nacisk na to, by nasze projekty promowały przedsiębiorczość i samozatrudnienie oraz rozwijały dialog społeczny i włączały partnerów społecznych do działań z zakresu aktywizacji zawodowej i integracji społecznej, wspierały instytucje i organizacje działające na rzecz kapitału ludzkiego i społecznego. Sporządzając projekty będziemy mieć na uwadze, by wykorzystywać nowe, innowacyjne rozwiązania w aktywizowaniu bezrobotnych na rynku pracy.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

Działanie: B

Przygotowanie i realizacja projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego mających na celu upowszechnienie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego w regionie

Opis działania:

W ramach Priorytetu VI PO KL tutejszy urząd realizował będzie nie tylko projekty, gdzie grupą docelową objętą wsparciem są osoby bezrobotne. Planowane jest także pozyskiwanie środków w ramach projektów konkursowych służących min. upowszechnieniu pośrednictwa pracy

i poradnictwa zawodowego w regionie oraz specjalistycznemu szkoleniu kadr urzędu. W ramach tego typu projektów grupą docelową będą pracownicy powiatowego urzędu pracy. Realizacja ww. umożliwi zwiększenie liczby pracowników urzędu, co spowoduje wzrost liczby usług z zakresu pośrednictwa i poradnictwa. Ukończenie szkoleń warunkować będzie właściwe wykonywanie powierzonych zadań celem zapewnienia odpowiedniej jakości usług. W efekcie klienci PUP będą mogli liczyć na lepszą jakość świadczonych usług, co powinno przełożyć się na zwiększenie aktywności zawodowej w regionie.

Harmonogram realizacji:

Planuje się rozpoczęcie realizacji Działania w roku 2008

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

ZADANIE 3.2

Promocja projektów współfinansowanych z EFS

Działanie: A

Informacja i promocja projektów

Opis działania:

Działania te będą polegały głównie na promowaniu Funduszu w trakcie realizacji projektów z Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Wszystkie działania promocyjne i informacyjne prowadzone będą zgodnie z wytycznymi w zakresie informacji i promocji oraz zapisami Strategii Komunikacji Funduszy Europejskich w Polsce w ramach Narodowej Strategii Spójności na lata 2007-2013. W przypadku Powiatowego Urzędu Pracy w Wałbrzychu informacje o pozyskanych środkach wspólnotowych i realizacji projektów umieszczane będą na:

- stronie internetowej www.urzadpracy.pl,
- tablicach znajdujących się w siedzibie, oddziałach i punktach informacyjnych PUP w Wałbrzychu,
- w prasie lokalnej,
- plakatach i ulotkach informacyjnych promujących określony projekt bądź działanie.

Na wszystkich opublikowanych materiałach zamieszczone zostanie stosowne logo NSS i PO KL.

Harmonogram realizacji:

Działanie realizowane w trybie ciągłym od 2008 r.

Źródło finansowania:

Fundusz Pracy, Europejski Fundusz Społeczny

V. Podsumowanie

Założone cele na lata 2008-2015 będą realizowane poprzez kompleksowe, wielokierunkowe działania. Przeciwdziałanie bezrobociu wymaga wszechstronnej znajomości tego zjawiska, jak również mechanizmów jego zwalczania.

Realizowane zadania, które zmierzają do ograniczenia poziomu bezrobocia, obejmą aktywizację bezrobotnych poprzez pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe, rozwój kwalifikacji zawodowych, wspieranie tworzenia nowych miejsc pracy i rozwój przedsiębiorczości. W celu właściwego wykonania zadań każdorazowo zostanie zdiagnozowane zapotrzebowanie na rynku pracy, poprzez analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych, a także poprzez pozyskanie informacji od pracodawców powiatu wałbrzyskiego dotyczących potrzeb kadrowych. Zgodnie z założeniami programu Urząd szczególną opieką obejmie osoby w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zagrożone wykluczeniem społecznym.

Działania urzędu będą zmierzały do upowszechnienia gospodarki społecznej, ożywienia lokalnego, kształtowania świadomości jego znaczenia wśród przedsiębiorców oraz innych instytucji. Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu będzie ubiegać się o dodatkowe środki z Europejskiego Funduszu Społecznego, dzięki którym znacznie większa liczba osób bezrobotnych zostanie zaktywizowana. Urząd zakłada również, że w miarę swoich możliwości, będzie korzystał ze wszystkich możliwych źródeł finansowania programów przeciwdziałania bezrobociu, tak krajowych, jak i unijnych.

W konsekwencji działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Wałbrzychu, wspólnie z partnerami rynku pracy, zwłaszcza z samorządami powinny doprowadzić do rozwoju gospodarczego i wzrostu przedsiębiorczości, minimalizacji zjawiska bezrobocia oraz wykluczenia społecznego.